

Folketingets Miljø- og
Planlægningsudvalg
Folketinget
Christiansborg
1240 København K

27. marts 2007

Forslag til ændring af lov om råstoffer

Dansk Industri har den 15. december 2006 fremsendt høringssvar vedrørende forslaget til ændring af lov om råstoffer. I dette høringssvar har Dansk Industri lagt vægt på en række forhold, som vi hermed gerne yderligere vil præcisere, idet de har meget stor betydning for den danske indvindingsindustri. Vi vil dog gerne påskønne de hensigtsmæssige ændringer, som forslås i den nye lov, som det også vil fremgå af de følgende bemærkninger.

Vore bemærkninger vedrører

1. forslagene til ændringer i lovens § 20 og § 21.
2. forslaget om at begrænse klageadgangen

ad 1:

Ved ophævelse af:

tonnagelofterne for indvindingsfartøjer skal der, for at sikre en fremtid for den danske indvindingsindustri, nødvendigvis i loven indføres en:

initiativret og en:

licensperiode, der ikke stiller branchen ringere end tilsvarende landværts virksomheder eller vilkårene i de EU-lande, vi kan sammenligne os med.

Ophævelse af tonnagelofterne (19 §) for indvindingsfartøjer

Dansk Industri støtter forslaget om en ophævelse af tonnagelofterne på henholdsvis 2000 m³ pr. skib og 26.500 m³ for den samlede flåde. Dansk Industri støtter videre, at tonnagegrænsen på 2000 m³ fortsat vil være

gældende indtil 2009 for de konverterede områder, og de statslige områder.

Gennem de seneste ca. 10 år, hvor den nuværende lov har været i kraft, har der i den danske ral- og sandsugerbranche kun været en meget begrænset udvikling i flådens sammensætning. For eksempel er middelstørrelsen (hopper capacity) for en sandsuger på verdensplan ca. 5.200 m³, medens middelstørrelsen i Danmark på grund af tonnageloftet kun er på ca. 700 m³.

En opretholdelse af tonnageloftet vil også forhindre investeringer i nyt udstyr.

Tonnageloftet forhindrer samtidig indvindingsbranchen i at chartre ekstra kapacitet ind i forbindelse med høj aktivitet i bygge- og anlægssektoren. Med et tonnageloft kan der derfor som en konsekvens let opstå kapacitetsmangel med deraf følgende begrænset udbud af råstoffer.

Vi finder derfor, at ophævelse af tonnageloftene vil medføre en større konkurrence på området, og dette er ikke mindst til gavn for det offentlige, idet staten og kommunerne er bygherre på næsten alle større byggerier i kystzonen og langt den største del af kystfodringen. Vor vurdering er, at ca. 70 % af de indvundne råstoffer anvendes i offentligt finansierede byggerier. Da konkurrencen på kystbeskyttelse og anlægsopgaver næsten udelukkende foregår på prisen, således at billigste bud vinder ved en licitation, er det derfor også en fordel, at så mange som muligt har mulighed for at byde ind på licitationen.

I takt med at det bliver vanskeligere at få tilladelse til at grave råstoffer på land, har man meget fornuftigt fra statens side udtrykt ønske om at fremme forsyningen med råstoffer fra havet. Ved netop at ophæve tonnageloftet, vil denne udvikling blive fremmet. Hvis man vælger at bibeholde tonnageloftet, er det vores opfattelse, at denne udvikling bliver voldsomt hæmmet.

Baggrunden for en ophævelse af § 19 skal dog også ses i sammenhæng med den vurdering, som Konkurrencerådet har foretaget, og som fremhæver, at tonnageloftene hindrer en fri konkurrence på det danske marked for råstofindvinding fra havbunden. Dette var baggrunden for, at Dansk Industri i sit høringssvar af 15. december 2006 ikke fremførte specifikke bemærkninger vedrørende ophævelsen af den nuværende § 19 i råstofloven.

Initiativretten

En ophævelse af tonnageloftet og § 19 bør efter Dansk Industris opfattelse ses i sammenhæng med en initiativret til forundersøgelser, efterforskning og indvinding.

Dansk Industri anser det for vigtigt, at også råstofindvindingsfirmaerne efter loven tildeles en ret og opnår fordele ved at tage initiativ til at få udlagt nye indvindingsområder.

Herved sikres, at de kompetencer, der findes i det private erhvervsliv, bliver inddraget fra starten af processen, samt at det er de råstoffer, der efterspørges, der bliver udlagt.

Dansk Industri mener, at den kommende lov bør udformes, således at virksomhedernes lyst til at investere i at finde nye forekomster af råstoffer øges. Dette vil også styrke konkurrencen mellem virksomhederne, der indvinder sand, grus og sten.

Endvidere skal der også være et incitament til, at virksomhederne tager initiativ til at finde nye forekomster. Dette kan gøres ved, at virksomhederne tilbydes en belønning ("finders fee") i form af en licens med eneret til efterforskning og indvinding i 3 år med en efterfølgende periode på 7 år, hvor virksomheden får ret til at udnytte min. 20 % af indvindingsområdet. Hvor stor en del af området må bero på forekomstens omfang, virksomhedens dokumenterede behov samt de investeringer, virksomheden har foretaget i forbindelse med efterforskningen.

Med den nuværende tekst og bemærkninger i lovforslaget vil et nyt initiativ til at efterforske i et nyt område blive mødt af, at alle andre virksomheder, når efterforskningen er afsluttet, på lige vilkår kan byde på indvindingsprojektet.

I den forbindelse vil vi i øvrigt henlede Udvalget på den uheldige situation, som flere virksomheder nu står i. Virksomhederne har som led i den normale forretningsgang indsendt ansøgninger om tilladelse til efterforskning og foretaget efterforskningsaktiviteter efter den hidtil gældende lovgivning. Nu hersker der imidlertid usikkerhed om, hvorvidt sagerne vil blive færdigbehandlet efter samme lovgivning. Branchen anmoder om, at disse sager bliver færdigbehandlet efter den samme lovgivning.

Ifølge lovforslaget er det alene staten, der kan udbyde områder. Dansk Industri frygter, at dette medfører en del bureaukrati, som vil forsinke processen markant og medføre mangel på råstoffer i de fornødne mængder og kvaliteter. Dansk Industri foreslår i stedet, at i det omfang at ovennævnte initiativret ikke findes tilstrækkelig, kan staten indhente tilbud på efterforskning af nye områder og herefter udlægge disse til branchens frie afbenyttelse mod betaling af en afgift til dækning af efterforskningsomkostningerne. Af bemærkningerne til lovforslaget fremgår det, at ud-

budsformen skal billiggøre og gøre havbaserede materialer mere konkurrencedygtige. Med den i lovforslaget foreslåede udbudsform imødeser Dansk Industri imidlertid at branchen vil byde råmaterialerne op, således at materialerne ikke kan konkurrere med landværts materialer og importeret granit. Konkurrencen mellem indvindingsvirksomhederne bør være på indvindingsmetoder, transport og forarbejdning.

Licensperioden

Dansk Industri støtter, at der i forslaget til ny lovtekst nu gives mulighed for at tidsbegrænse tilladelsen til efterforskning og indvinding. Imidlertid finder vi det helt uacceptabelt, som det er nævnt i bemærkningerne til lovforslaget, at miljøministeren over for konkurrencerådet har tilkendegivet, at råstofficensens løbetid undtagelsesvis maksimalt kan blive på 5 år.

Det vil efter Dansk Industris opfattelse fjerne incitamentet til at gennemføre en efterforskning og kan derved medføre problemer med forsynings-sikkerheden.

Den foreslåede korte licensperiode gør det umuligt at afskrive de ganske store udgifter til miljøundersøgelser, som lovgivningen medfører. Udgifter til miljøundersøgelser og efterforskning ved udlægning af et område kan efter branchens opfattelse medføre udgifter på op imod 5 mio. kroner. Der-til kommer, at også landanlæg og skibe med dertil hørende lange lejekon-trakter på havnearealer skal afskrives på fornuftig vis. Sammenligner vi med indvindingsforholdene på land, hvor investeringerne er langt mindre end ved indvinding af råstoffer i havet, gives tilladelser på minimum 10 år, og er der udarbejdet en VVM redegørelse, gives der tilladelser til 30 år. Der skal i øvrigt være helt specielle forhold, der gør sig gældende, såfremt landværts tilladelser efter udløb ikke fornyes.

Dansk Industri finder det uacceptabelt, at myndighederne ved udarbej-delsen af lovforslaget ikke har inddraget råstofloven for Grønland og erfa-ringen hermed. De har ej heller ladet sig inspirere af den lovgivning og administrationserfaring, der findes i vore nabolande, herunder de aspek-ter som knytter sig til konkurrenceforholdene. I Tyskland og England får indvinderen eksempelvis licens/tilladelse for en samlet periode på 30 år. Specielt i England har vi set licenser/tilladelser på op til 50 år. Sådanne forhold vil give bedre udviklingsmuligheder for konkurrerende indvin-dingsfirmaer i vore nabolande.

Ad. 2

Klageregler

I forbindelse med forslaget om at ændre klageadgangen, vil Dansk Industri foreslå at klageadgangen ændres, således at klager der ikke vedrører miljøkrav ikke får opsættende virkning. En opsættende virkning kan nemlig bruges til at forhindre andre i at få tilladelser til indvinding og hyre ekstra tonnage ind i spidsbelastninger. Dette skyldes, at Naturklagenævnet har relativt lange sagsbehandlingstider, og da en klage til Naturklagenævnet efter råstofloven har opsættende virkning, kan en klage sætte enhver sag i bero i 3 til 12 måneder. Det er lang tid i indvindingsbranchen og er uheldigt, hvis klagen ikke vedrører miljøspørgsmål.

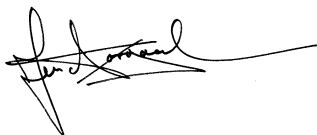
Med vort forslag om at begrænse klageadgangen, forventer Dansk Industri således også bedre muligheder for konkurrence vedrørende indvinding af råstoffer fra havet.

I forbindelse med Råstoflovens klageregler, ønsker Dansk Industri at blive optaget på den liste over klageberettigede, som allerede nu indeholder flere organisationer.

Branchen vil gerne udtrykke sin bekymring over, om der fra det offentlige bliver afsat tilstrækkelige midler til at administrere loven, idet der tydeligvis er behov for øjeblikkelige tiltag for at sikre råstofforsyningerne.

Dansk Industri vil meget gerne yderligere uddybe de ovennævnte kommentarer ved et møde med Folketingets Miljø - og Planlægningsudvalg.

Med venlig hilsen

Jens Nørgaard

Kopi sendt til Skov- og Naturstyrelsen, Konkurrencestyrelsen og Økonomi- og Erhvervsministeriet